

POLONIKA XVI-XVIII WIEKU W BIBLIOTEKACH RZYMSKICH

Katalog poloników
biblioteki Pontificia
Università Urbaniana

POLONIKA XVI–XVIII WIEKU W BIBLIOTEKACH RZYMSKICH
POLONICA FROM THE 16–18TH CENTURIES IN THE ROMAN LIBRARIES

THE NATIONAL LIBRARY OF POLAND
ROMAN FOUNDATION
OF MARCHIONESS J. S. UMIASTOWSKA
PONTIFICAL INSTITUTE
OF ECCLESIASTIC STUDIES

Catalogue of Polonica
in the Library of the Pontifical
Urbaniana University

Edited by
Paulina Pludra-Żuk
Michał Spandowski

BIBLIOTEKA NARODOWA
WARSZAWA 2012

BIBLIOTEKA NARODOWA
FUNDACJA RZYMSKA MARGRABINY
J. Z. UMIASTOWSKIEJ
PAPIESKI INSTYTUT
STUDIÓW KOŚCIELNYCH

Katalog poloników
biblioteki Pontificia
Università Urbaniana

Opracowali
Paulina Pludra-Żuk
Michał Spandowski

BIBLIOTEKA NARODOWA
WARSZAWA 2012

Publikacja dofinansowana ze środków Departamentu Dziedzictwa Kulturowego
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Publication co-financed by the Department of Cultural Heritage of the Ministry of Culture
and National Heritage

Recenzenci / Reviewers

dr Marian Malicki

prof. dr hab. Wiesław Wydra

Redakcja / Editor

Katarzyna Gołąbek

Opracowanie graficzne / Graphic design

Ryszard Kryska

Redakcja techniczna / Production editor

Katarzyna Niewczas

Opracowanie komputerowe i skład / Typesetters

Barbara Chmielewska

Urszula Kurbiel

Copyright © Biblioteka Narodowa

Copyright © Fondazione Romana Marchesa J. S. Umiastowska

Copyright © Pontificio Istituto di Studi Ecclesiastici

ISBN 978-83-7009-794-3

CIP – Biblioteka Narodowa

Katalog poloników biblioteki Pontificia Universtità

Urbaniana / oprac. Paulina Pludra-Żuk, Michał

Spandowski ; Biblioteka Narodowa, Fundacja Rzymska

Margrabiny J. Z. Umiastowskiej, Papieski

Instytut Studiów Kościelnych. – Warszawa :

Biblioteka Narodowa, 2012. – (Polonika XVI–XVIII

Wiek w Bibliotekach Rzymskich ; 2)

Ilustracje wykorzystane na okładce:

Plac Hiszpański z Pałacem Kongregacji „de Propaganda fide”, anonimowa rycina

wg rysunku Barbault, w albumie: Jean Barbault, *Les plus beaux edifices de Rome ...*,

Roma 1763, A.5245/G.XVIII/V, tabl. 36; fragment strony tytułowej przedstawiający wilczycę z Romulusem i Remusem (*Mirabilia Romae*, Rzym 1500, repr. w: M. Sander *Le livre a figures italien depuis 1467 jusqu'a 1530*, Milano 1942) ze zbiorów Biblioteki Narodowej.

Cover Illustrations:

Piazza di Spagna with Palazzo de Propaganda Fide, anonymous print after a drawing

by Barbault, in the album: Jean Barbault, *Les plus beaux edifices de Rome ...*, Roma 1763,

A.5245/G.XVIII/V, tabl. 36 and a detail of the title page depicting she-wolf with Romulus

and Remus (*Mirabilia Romae*, Rome 1500, in: M. Sander *Le livre a figures italien depuis 1467 jusqu'a 1530*, Milan 1942) from the collections of the National Library of Poland.

Spis treści

Biblioteka Papieskiego Uniwersytetu Urbanianum
i Papieska Biblioteka Misyjna · VII

[Słowo wstępne] · XIV

Wykaz skrótów · XVI

Literatura · XVII

Katalog · 1

Indeks osób · 159

Indeks typograficzno-geograficzny · 187

Indeks typograficzny – drukarzy i nakładców · 191

Spis ilustracji · 201

Katalog biblioteki Pontificia Universita Urbaniana ukazuje się jako drugi tom serii rejestrującej polonika XVI–XVIII wieku w bibliotekach rzymskich. Podczas rejestracji w Bibliotece Papieskiego Uniwersytetu Urbanianum podjęto decyzję, by wprowadzić do katalogu wszelkie pozycje w jakiegokolwiek, nawet drobnej mierze związane z Polską, zgodnie z ideą zebrania wszystkich informacji dotyczących Polski, często nieodnotowywanych w dotychczas opublikowanych katalogach poloników. Katalog obejmuje 558 pozycji, spośród których aż 338 stanowią dysertacje, należące do zbioru 5611 tego rodzaju druków, zebranych w sektorze O-TESI, pochodzące niemal w całości z niemieckiego obszaru językowego. Spośród nich szczególne znaczenie dla katalogu mają publikacje wiążące się z Gdańskiem i gdańszczyzanami.

Opisy katalogowe są zgodne z dostosowaną do ISBD(A) polską normą opisu starych druków (PN N-01152-8) i uszeregowane według kolejności alfabetycznej haseł. Składają się z:

- hasła autorskiego, korporatywnego, w formie rzeczownika rządzącego lub tytułu ujednoliczonego; w obrębie haseł opisy szeregowane są najpierw alfabetycznie według tytułów, a następnie chronologicznie, natomiast w przypadku haseł należących do ostatniej kategorii, tylko chronologicznie; wyjątek stanowi hasło *Constitutiones synodales*, w obrębie którego zastosowano układ geograficzny, a następnie chronologiczny (odstępstwem od obecnie stosowanych zasad jest użycie imion świętych, panujących i papieży w formie łacińskiej, zgodnie z tradycją starodruwną);
- tytułu odpisanego z zachowaniem ortografii druku, z wykropkowaniem miejsc pominiętych; w przypadku dysertacji, w których w tytule pozostawiono miejsce na dopisanie daty, w katalogu zastosowano podwójny odstęp;
- oznaczenia wydania lub wariantu;
- adresu wydawniczego;
- objętości;
- formatu bibliograficznego;
- jeśli dzieło jest wielotomowe – opisanie tomów;
- cytaty bibliograficznej (przyjęto zasadę obowiązkowego cytowania *Bibliografii polskiej* Estreicherów);

- uwag bibliograficznych i dotyczących zawartości, m.in. wymieniających adresatów dedykacji, dzieła współwydane, miejsca w druku odnoszące się do Polski.

Druga część każdego opisu uwzględnia cechy egzemplarza, w tym informację o defektach oraz obecną sygnaturę.

Zastosowano dwa typy odsyłaczy: cząstkowe od prac współwydanych oraz ogólne od alternatywnej formy hasła do formy przyjętej w katalogu. Pominięto szczegółowe odsyłacze autorskie.

Nazwiska promotorów, tłumaczy, komentatorów, wydawców, adresatów dedykacji i innych osób związanych z powstaniem tekstów lub postaci, których teksty dotyczą, znaleźć można w indeksie osób.

Do właściwej części katalogu dodano indeksy: osobowy, miejsc druku oraz drukarzy i nakładców.

Zarówno we wszystkich indeksach, jak i hasłach w języku niemieckim zastosowano zasadę rozwiązywania umlautów. W indeksie drukarzy i nakładców nie rozróżniono funkcji występujących w nim osób, gdyż takie rozróżnienie nie zawsze jest możliwe, a w większości pozostałych przypadków jasno wynika z brzmienia adresu wydawniczego. W indeksie miejsc druku miasta uszeregowano według współczesnej przynależności państwowej, z zastosowaniem obecnie obowiązujących nazw urzędowych. Jedynym wyjątkiem od tej reguły jest przypadek Królewca, który w indeksie występuje pod historyczną nazwą niemiecką – Königsberg.

*Paulina Pludra-Żuk
Michał Spandowski*

ACADEMIA REGIOMONTANA

- 1 Programma in honorem Salvatoris nostri in plenitudine temporis ex muliere facti ... in ipsis feriis Natalitiis propositum a rectore et senatu Academiae Regiomontanae.

[Królewiec] : praelo Revsneriano, [ante 24 XII] 1659.

[8] k. ; 4°.

E nie notuje.

Zawiera wiersz: Iesu Christi Dei ab aeterno filii ... natalitiis [podpisany:]
cIsIbcLII Simon Dachius.

O-TESI-123 (int.21)

ACTA

- 2 Acta Conventvs Thorvniensis celebrati anno 1645 mens. Septembr. Octobr. Nouembr. pro ineunda ratione componendoru[m] dissidiorum in religione per Regnum Poloniae – [Ed. A].

Varsaviae : in officina Petri Elert ..., 1646.

[134] k. : il. ; 4°.

E XII,30.

Ed. A: w adresie wydawniczym w nazwisku drukarza litera R wydrukowana nieprawidłowo (poziomo).

I-10f-10

ALBINUS, Johann (fl. ca 1654)

- 3 Brevis et succincta dubij, de quo psalmus octavus ... agat, sciagraphia ex fusiori tractatione parentis contracta et anno M.DC.LIV Martij sub praesidio ... Johan. Maukischii ... Gymnasii Gedan. rectoris ... examini valedictionis loco proposita a Johanne Albino juniore Dantiscano.

Dantisci : typis viduae Georgii Rhetii, [non post III 1654].

[6] k., 64 s. ; 4°.

E nie notuje.

Dedykacja gdańszczanom: Adriano von der Linden, Friderico Ehlero, Nicolao von Bodeck, Alberto Rosenberg, Johanni Maukisch, Johan. Ulrico Osterreichen, Valentino von der Linden, Valentino von Bodeck.

EMMANUELIS
ALVARI
E SOCIETATE JESU
DE
INSTITUTIONE
GRAMMATICA
LINGVAE LATINAE
LIBRI TRES

POLOCIAE
In Privilegiata à SUA IMPERATORIA MAJESTATE
Typographia Colleg: Soc: JESU,
Anno 1794.

Alvarez

JOHANNIS MACCOVI
M. ETAPHYSICA.

Accedit

Ejusdem Tractatus

D E

ANIMA SEPARATA:

Nunc primum excusus.

AMSTELEDAMI,
Apud JOANNEM JANSSONIUM

MDCLXV.

BIBLIOTHECA
PONT. Athenaei
"de Propaganda Fide."

Francisci
TVRRIANI
SOCIET. IESV

Contra Andream Volanum Polonum
Caluini Discipulum

DE SANCTISSIMA EVCHARISTIA
TRACTATVS

AD REVERENDISS. D. D. VALERIANVM
EPISCOPVM VILNENSEM.

*Eiusdem contra eundem Volanum, & omnes Metonymicos
Alter tractatus de eadem Sanctissima Eucharistia*

AD ILLUSTRISSIMVM, ET REVERENDISSIMVM D.
D. GEORGIVM RADIBILIVM.

*Davidson
longest
Jo. Gran?*

*U. S. J. J.
Lohrangelis*

Cum Privilegio, & Licentia Superiorum.

ROMÆ, In Ædibus Populi Romani.
Anno Domini. M. D. Lxxvi.

Francisco Torres, *Contra Andream Volanum Polonum Caluini discipulum de Sanctissima Eucharistia tractatus ad ... Valerianvm episcopvm Vilnensem ...*, Romae 1576 (poz. 506)